

W Nysie powstał Społeczny Komitet Wbudowania Tablicy Pamiątkowej upamiętniającej majora Hieronima Dekutowskiego „Zaporę”. Tablica zostanie wmurowana na ścianie budynku, w którym został pojmany. Major Dekutowski 16 września 1947 r. padł ofiarą prowokacji Urzędu Bezpieczeństwa, wciągnięty w pułapkę przez jednego ze swoich podwładnych, który był agentem bezpieki. „Zapora” i jego koledzy zostali aresztowani w Nysie. Po bestialskim śledztwie skazany na śmierć. Zamordowany 7 marca 1949 r. wraz z sześcioma podkomendnymi. W chwili śmierci miał 31 lat.

Wszystkich, którzy zechcą wesprzeć Komitet i przyczynić się do upamiętnienia jednego z żołnierzy niezłomnych prosimy o kontakt z Oddziałem Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” w Nysie, ul. Moniuszki 4 u, tel./fax 77 43 52 722.

Hieronim Dekutowski ps. “Zapora” 1918 - 1949

Urodził się 24.09.1918 r. w Tarnobrzegu., jako 9 i ostatnie dziecko Jana i Marii z domu Sudacka. Tutaj ukończył szkołę powszechną, a w roku 1939 zdaje maturę w Państwowym Gimnazjum im. Hetmana Jana Tarnowskiego w Tarnobrzegu.

W kampanii wrześniowej walczy jako ochotnik, by wkrótce przedostać się przez granicę węgierską. Tutaj internowany ucieka z obozu i przedostaje się do Francji, gdzie wstępuje do tworzącego się wojska polskiego, służąc w 4 pułku Strzelców Pieszych, 2 Dywizji Strzelców Pieszych. We Francji kończy Szkołę Podchorążych Piechoty. Po wojnie francusko-niemieckiej przeniesiony zostaje do Wielkiej Brytanii, wstępując do 1 Brygady Spadochronowej. Bierze udział w szkoleniu dywersyjnym, przygotowującym ochotników do walki w okupowanej Polsce. Dzięki wcześniej nabytym zdolnościom i cechom charakteru, trafia do elitarnej grupy 316

„cichociemnych”, zrzuconych do okupowanej Polski. Z liczby tej 112 zginęło, a ośmiu łącznie z mjr Hieronimem Dekutowskim stracono z wyroków stalinowskich sądów. W nocy z 16 na 17 września 1943 roku zostaje zrzucony do Polski, w okolicach Wyszkowa, po czym otrzymuje stopień oficerski - podporucznika. Skierowany zostaje do Okręgu AK, gdzie w ramach Kedywu obejmuje dowództwo oddziału partyzanckiego w Inspektoracie Zamość. Oddział jego przeprowadza wiele udanych akcji przeciw okupantowi niemieckiemu, oraz kolaborantom działającym na rzecz Niemiec jak i bolszewików. W lutym 1944 roku zostaje szefem Kedywu Inspektoratu Rejonowego Lublin i Puław. Tutaj także odnosi wiele sukcesów w walce z okupantem. Najśłynniejszą w tym czasie akcją, była bitwa stoczona w lesie, na drodze koło wsi Krężnica Okrągła położonej obok Bełżyc. Od wiosny 1944 r. przeprowadził 83 akcje bojowe i dywersji pozafrontowej. Po wkroczeniu wojsk sowieckich na Lubelszczyznę pozostaje w konspiracji, podejmując walkę z nowym okupantem. Prowadzi akcje skierowane przeciw UB i MO. W maju 1945 roku oddział „Zapory” liczył ok. 350 osób. 1 czerwca 1945 roku zostaje rozkazem Delegatury Sił Zbrojnych na Kraj awansowany na stopień majora, po czym rozpoczyna współpracę z WiN, podporządkowując się dowództwu tej organizacji. Działalność skierowana przeciw nowej władzy w Polsce prowadzi na terenie województw: lubelskiego, rzeszowskiego i kieleckiego. W latach 1945-47 przeprowadza około 60 akcji zbrojnych, wymierzonych w Armię Czerwoną, funkcjonariuszy UB i MO, oraz działaczom i funkcjonariuszom komunistycznym. Nie ufając władzy komunistycznej, nie skorzystał z amnestii, pozostając w konspiracji do czerwca 1947 roku. Podejmuje następnie decyzję o wyjeździe na Zachód, przekazując dowództwo kpt. Zdzisławowi Brońskiemu ps. „Uskok”. 14 września 1947 r. wyjeżdża z Puław do Warszawy, a stamtąd do Katowic i Nysy. W Nysie zostaje aresztowany wraz z siedmioma podkomendnymi, prawdopodobnie w wyniku zdrady. Wszyscy zostają osadzeni w centralnym więzieniu Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego na warszawskim Mokotowie. Na niejawniej rozprawie w dniach 3-15 września 1948 roku Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie orzekł siedmiokrotnie karę śmierci dla „Zapory” i parokrotnie dla jego podkomendnych. Przeszedł wyjątkowo okrutne śledztwo, w którym oprawcy ubeccy wybili mu zęby, połamali ręce i żebra, złamali nos i zerwali paznokcie. W styczniu lub lutym 1949 roku dokonuje nieudanej próby ucieczki z więzienia, po czym zostaje osadzony w karcerze. W jego grupie, karę śmierci zamieniono na dożywocie tylko wobec Władysława Siła-Nowickiego ps. „Stefan”. 7 marca 1949 roku „Zapora” wraz z swoimi sześcioma podkomendnymi zostaje stracony w mokotowskim więzieniu. Miejsce pochówku do dzisiaj jest nieznane.

23 maja 1994 roku Sąd Wojewódzki w Warszawie rehabilituje mjr cc. Hieronima Dekutowskiego „Zaporę”, uznając, że wraz ze swoimi podkomendnymi prowadził działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Odznaczony : w roku 1946 Medalem Wojska (czterokrotnie), w 1988 r. odznaką pułkową 8 pp. Legionów, Krzyżem Walecznych, Krzyżem Za Wolność i Niepodległość, Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari, w 1989 r. Krzyżem Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”, a w 1990 r. Krzyżem Armii Krajowej. W roku 1996 Rada Miasta Tarnobrzega nadała Hieronimowi Dekutowskiemu „Order Sigillum Civis Virtuti”, czyniąc go tym samym Pierwszym Kawalerem tego odznaczenia. 15 listopada 2007 roku Prezydent RP Lech Kaczyński, za zasługi dla niepodległości Rzeczypospolitej Polski, odznaczył Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski mjr Hieronima Dekutowskiego, a jego

Upamiętnia Hieronima Dekutowskiego

Wpisany przez Administrator

wtorek, 04 marca 2014 11:42 - Poprawiony wtorek, 04 marca 2014 11:52

sześciu podkomendnych : kpt. Stanisława Łukasika – Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, poruczników: Romana Grońskiego i Edmunda Tudruja – Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, oraz poruczników: Jerzego Miatkowskiego, Tadeusza Pelaka i Arkadiusza Wasilewskiego – Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. 11 Listopada 2009 r. w Święto Niepodległości, w Tarnobrzegu został uroczyście odsłonięty pomnik mjr Hieronima Dekutowskiego, powstały z inicjatywy Klubu Gazety Polskiej w Tarnobrzegu, wspartej ofiarnością rodaków w kraju i zagranicą. Patronat nad tą uroczystością objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Lech Kaczyński.

Źródło informacji: www.zaporczycy.pl